

Tevje, a tejesember figuráját mintha rá szabták volna. Amikor Svejket, a derék katonát keltette életre, Hasek hősről gondoltuk ugyanezt. De nála jobb Sancho Panzát se kívánhattunk Don Quijote mellé, aki pedig Molière képzelt betegeként látta a színpadon, az ő gesztusaival véste az eszébe e különös figurát. Stenczer Béla negyven éve van a pályán, az utóbbi két évtizedben a Pécsi Nemzeti Színház tagjaként arat megérdemelt sikert tragédiában, komédiában, operettben, musicalben egyaránt.

Mini Svájc a Dombay-tónál

Kollégái azt mondják, rendkívül megbízható partner, nem bakizós fajta. Sőt, számtalanszor kisegítette azt, aki eltévesztette vagy elfelejtette a szövegét. Akkor is feltalálja magát, ha rossz végszót kap, s másként kell válaszolnia, mint ahogy a szerző előírta neki. Pár héttel ezelőtt önrulmáról és fegyelmezettségéről, mi több: színház iránti alázatáról tett tanúbizonyságot. A III. Richárd előadásán megbotlott, s oly szerencsétlenül esett rá egy műszaki berendezésre, hogy jobb karja több helyen is eltört. Ám ő fájdalomán felülkerekedve végigjátszotta a hátralévő négy jelenetet. Orvosa döböntette csak rá, mennyit kockáztatott, hisz egy rossz mozdulat örökre mozgásképtelenné tehetné volna a karját. De nem tetszeleg a hős álarcában. Szívós fajta. Tán vérségi kötelékeinek köszönhetően is. Hisz érdekes Kárpát-medencei ötvözet a családjá: apai ágon magyar sváb, anyai vonalon szlovákiai magyar ősöket tudhat magáénak.

Színház iránti szeretetét a szülei plántálták belé. Már az ötvenes évek

közepétől bérletük volt a pécsi Nemzetibe, ahová a zenés előadásokra öt-hat éves gyermekként őt is elvitték. Soha nem volt ellenére. Nem mintha a színpadra vágyott volna, nem. De azt határozottan kije-

lentette: ő egyszer még itt szeretne dolgozni, ebben a csodás épületben.

A kis Béla nemsokára mégis a PNSZ színpadán találja magát: zene- tagozatos általános iskolásként az 1960–61-es évadban gyermekszereplő Mascagni operában, a Bajazókban és a Parasztbecsületben. Aztán egyenes út vezet a világot jelentő deszkákig: a vegyipari-gépészeti technikum végzős diákjaként a középiskola irodalmi csoportjában, majd a miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem hallgatójaként a Lengyel Pál vezette Manézs Színpadon próbálgatja oroszlánkörmeit. Visszatérve szülővárosába, Szódy Szilárd irodalmi színpadán kap egyre komolyabb feladatokat. 1973-at írunk, amikor Gyurkó László Don Quijote-átdolgozásában „csapja pofon” először Sancho Panza szerepe. Telitalálat – mondja közönség és szakma egyaránt. A Visegrádi Színjátszó Fesztiválról a legjobb alakítás díjával tér haza.

Az élet a népművelés felé tereli őt. Kezdetben a május elsejei dísztribünért felel, majd a Pécssett ren-

dezett országos fesztiválok és a filmszemle lebonyolításáért, végül az Ifjúsági Ház igazgatóhelyettesi székében találja magát.

– Népművelő színész vagyok ma is, ebben a kapitalizálódó világban, melyben a kultúrához jutás csatornája sokak számára egyre beszűkülnek – vallja. – Tizenkét éve, a színház szervezőirodájának vezetőjeként azon dolgozom, hogy ezt a folyamatot visszafordítsuk, noha nem vagyok túl optimista a jövőt illetően.

– Húsz éve szerződött a teátrumhoz. Miként összegezhető ez az időszak?

– Örömteli volt, szinte mind a száz szerep, amit magamra ölthettem Tevjtől Claudiusig, Hamerschmied drogeristától Arganig. Kitűnő karaktereket játszhattam el zenés és prózai darabokban egyaránt, s most, öregedvén is remek előadásokban vehetek részt. Szerepálmom sohasem volt, én abban hiszek, hogy úgymint megtalálnak azok a szerepek, amelyeknek meg kell találniuk engem.

– Több helyre is hívták, miért nem engedett a csábításnak?

– Amikor elmehettem volna, még büszke voltam arra, hogy itt élek, imádtam Pécsét. Most, ahogy elnézem, tán jobb lett volna, ha mégis elmegyek. Mert nem azt látom, amit szeretnék, hanem átgondolatlanságok sorát, túlméretezett beruházásokat, kivagyiságot. Én építészként az EKF

kapcsán is sokkal nagyobb alázattal láttam volna munkához.

– Tösgyökeres pécsinek vallja magát, de egy tükének szőlője is kell, hogy legyen!

– Van is, biogazdálkodásban művelem, csak metszeni kell, permetezni nem. Évente ötven kilót terem ez a három tő, a belváros kellős közepén, hangulatos, enyhet adó lugasként. Kitűnő pihenőhely, akárcsak kis hétvégi házunk a Dombay-tónál. A fiaim baráti társasággal is gyakran megfordulnak ott. Romantikus, vadregényes hely, a fenyves erdő szélén. Egy mini Svájc. Műsorértekezleteket tartunk ott rendszeresen, a következő évad tervét beszéljük meg, de szövegösszemandó próbához is kitűnő a környezet. Előfordult, hogy hatvan főre főztem, egy-egy bemutató után.

– Pörköltet Stenczer-módra?

– Majdnem. Két-három kiló húsból pörköltet, meg egy jó adag, csipetkével és krumplival gazdagított, hagymán indított zöldbalevest. A végén összerottyantom a kettőt. Házi kenyérral isteni és laktató. Én itt találom meg a kikapcsolódást, messzebbre egyre kevesebbet utazom. Nyáron Ausztria hegyvidéke és a Tatra vonz, meg a vízpart a Balatontól a Szelidi-tavon át Gunarasig, s ha lehetőségünk adódik rá, az Adriában is szívesen megmártózunk.

LEJEGYZTE: CSATÓ ANDREA

FOTÓK: M. A. – M. N.

Stenczer Béla nagyon várja a június 3–12. között zajló Pécsi Országos Színházi Találkozót, de nagy szívfájdalmára, hivatali elfoglaltsága miatt sosincs ideje beülni a versenyelőadásokra. A díszletet mindig meglesi, így próbál meg „beleszagolni” a bemutatandó produkció hangulatába. Azt szereti, ha jó rendezővel jó színészek jó darabot mutatnak be. Úgy sejtí, több ilyen is akad idén, ezért ha tehetné, mindenképpen megnézné:

– az Örkény Színház Kasimir és Karoline előadását Bagossy László rendezésében,

– a fővárosi KoMa társulattól a színészi lét ellehetetlenüléséről szóló SZJ9231, avagy a MŰVTEV vége című produkciót,

– igazi különlegességnek tartja Zsótér Sándor rendezésében a Maya című nagyoperettet, ami Egerből érkezik,

– kíváncsi lenne a Veszett fejze című Mohácsi János-rendezésre, hisz látta a kaposvári teátrum művészeinek előadásában (ez a 2006-os POSZT-on itt volt és három díjat nyert), s most a Szatmárnémeti Északi Színház Harag György Társulata hozza, ugyancsak Mohácsi színrevite-
lében.

A kísérőprogramok közül a hazai musicalstárokkal, élőzenével és népes tánckarral érkező Queen-szuperprodukciót ajánlja a közönség figyelmébe, valamint Varnus Xavér orgonakoncertjét, no meg a zongorapárbajt, a sűgőversenyt, s minden egyebet ez alatt a tíz nap alatt.

www.poszt.com

